

תורה

3009 בראשית ד, כג (פצעני) [פצע]

נברידודר"א navredure

בדפוסים "מקאדורה", שהוא ודאי שיבוש. ואולי יש ליישב מצוידור"א maciedure (מעיקה), ור' גמ להלן (בראשית מ"ט, ה'), שם רש"י מביא את המלה היוזמת מכיר"א ("סיף").

3010 בראשית יא, ג

אפרייליי"ך apareillier

הבה להיכון

3011 בראשית יא, ג

טויליי"ש tiules

לכנים רעפים

3012 בראשית יד, יד

ארמי"ך armer

לצייד בנשק חסר בדפוסים הרגילים, אבל נמצא בכתבי-היד ובדפוס הראשון.

3013 בראשית יד, יד

איניציי"ך incier

חניכוי לחנוך רש"י אינו מתרגם את "חניכוי" אלא את הפועל שבשורשו. דרמסטטר-ברנדן מפענחים: אנציני"ך ancienier, שהיה צריך להיות אינשיני"ך ensenier ("ללמד"), אולם אין בכתבי-היד הש"יין המתבקשת (s). גם יש ב־ incier שני המוכנים של "לחנוך" ר־לחנוך". כתבי-יד אחדים כנראה כותבים אישטריני"ך estrener "להשתמש בפנס הראשונה".

3014 בראשית טו, ב

דישאנפנטי"ך desanfantez

ערידי רישאנפנטי"ך חסר-ילדים האל"ף מצינת מעין התחלת מלה, כי היה ברור לכותבים הרכב המלה: des- קידומת השלילה ו־ enfant "ילד". הסיימה ב־ז היא לשון רבים או לשון יחיד ביחס הנושא.

3015 בראשית יט, יז

אישמוציי"ך esmucier

המלט להיחבא, להינצל

בראשית

3001 בראשית א, ב

אישטורדישו"ן תהו

עילפון, הלם, מבוכה

estordison

ר' אה"ל 549 ועוד.

3002 בראשית א, ב

מרחפת לכסות

אקוביטי"ך acoveter

3003 בראשית א, יא

דשא מכלול

אירבידי"ך erbediz מעשב, העשבים

3004 בראשית א, כד

רמש ושרץ קונמוברי"ש conmovres

רוחשים בשם אופן אין לקבל את פירושו של ברנדן

conbres, "אפעים". לפנינו צורה קשורה עם הפועל

conmovre (ר' אה"ל 914), המצביע על תנועה

פנימית, בלתי-נראית לעין, אלא שקשה לזהות את

הצורה הדקדוקית, אולי קונמוביאור"ש

conmoveors ?

3005 בראשית א, כז

צלם קרי"ן coin

מטבע (הצורה הטבועה באסימון)

ברוך כלל. המלה מציינת את החרט, שבו טבעים את

המטבע.

3006 בראשית ג, כד

להט להב

להב lame

3007 בראשית ד, יח

ילד ניישטר"א neistre

להיוולד (גם ללדת)

3008 בראשית ד, יח

זריעת האיש אינינדרי"ך enjendrer

להוליד הלע"ז מופיע פעמיים כפסקה.

אדרת אריג צמרי	3024 בראשית כה,כה פלוֹקֵייד"א flocheide	קֵיטר לפיד, אבוקה	3016 בראשית יט,כח טורֶק"א torche
עבדה מכלול העבודות	3025 בראשית כו,יד אוברֵיני"א ovreine	ונכחת לכחון	3017 בראשית כ,טז אישפרוכי"ר esprover
עבודה משמע פעולה רבה. במלה הצרפתית הוא רואה אפוא שם קיבוצי לעומת oevre, שהיא "עבודה אחת".		ויבקע לחטוכ, לבקע	3018 בראשית כב,ג פינדר"א fendre
שטנה נק	3026 בראשית כו,כא נוישימיני"ט nuisement	נתחי נתחי	3019 בראשית כג,יג דונא"י donai
יזבלני אירות, לינה	3027 בראשית לב, הירבירייריא"ה herberjerie	כוונתו של רש"י היא כפי הנראה להראות, שבצרפתית כמו בלשון המקרא אפשר לבטא בעבר פעולה, שטרם התקיימה, אבל נחשבת כאילו התקיימה כבר. שלושה כתבי־יד מראים את הצורה ב־ai. כרוב האחרים יש צורה ב־a, אך קשה להסביר אותה.	
נקד ניקוד	3028 בראשית ל,לב פוינטור"א pointure	ייתכן, שרש"י מתכוון לתרגם לא את התואר "נקוד" שבמקרא, אלא את השם "נקודות" שבפירושו, והלעז הוא שם קיבוצי המצביע על הרבה נקודות המצויות במקום אחד.	3020 בראשית כג,טז צינטינייר"ש מסקלים של מאה מידות, מטבעות של מאה
חום אדום	3029 בראשית ל,לב רו"ש ros	רש"י מסביר את המלה מן המדרש על הפסוק, כי עפרון דרש מטבעות כעלות ערך גדול.	קנטרין מסקלים של מאה מידות, מטבעות של מאה
לכנה צפצפה רעדנית	3030 בראשית לו,לו טרניבל"א trenble	הכחת להראות בבירור	3021 בראשית כד,יד אפרוזבי"ר aprover
רש"י מזהה את הלכנה עם הצפצפה הרעדנית (tremble), הנשאת המון פרחים לכנים. בעברית של היום מזהים את הלכנה עם עץ, שקליפתו לכנה (bouleau).		רש"י רוצה לקרב בתרגומו את המשמעות השיוטת של השורש "וכח". ר' לעיל (מס' 3017) "ונכחת" esprover. וע' באה"ל מס' 1080.	
לוח אלסר	3031 בראשית לו,לו קולדר"א coldre	הגמייאני לגמזא (לכלוע מתוך שאיפה)	3022 בראשית כד,יד הומי"ר humer
"עץ שגולים בו אנזים דקים", כדברי רש"י. אולי העניין קשור עם שם הפרי בצרפתית של היום noisette, כלומר "אגוז קטן"; יכול להיות, שכבר כימי רש"י היו משתמשים בכינוי זה, ליד השם הרשמי coldre. בכמה כתבי־יד יש גרסאות הקרובות למלה noisette, שאין עדות ידועה עליה לפני 1280.		ר' אה"ל מס' 92.	
ערמון עץ ערמון	3032 בראשית לו,לו קֶשטינייר"ר chastenier	3023 בראשית כה,כא אינקרישימיני"ט encreisement	רש"י מסתמך על שתי המשמעותות של הפועל הצרפתי encreistre, גם "לגדול, לרבות" גם "להתל, להפריע, להיאמס" (ר' אה"ל מס' 2422) ומסביר כן "להרבות עד לזרא", כלומר להפציר בכל הכוח.

אפה (המייצר פה)	3042 בראשית מ,א פישטור"ר pestor	ברדים מנומש	3033 בראשית לא,י פיישי"ד peised
שריגם ענף גפן	3043 בראשית מ,י וידיי"ץ wediz	מלשון peis (pois) "אפונה", כלומר שיש בו כחמים בצורת אפונה. אלא שפירושו של רש"י, שהוא ממילא קשה להבנה, עולה בקושי בקנה אחד עם הלעז. אין לקבל את הגורן peiz (poix) "זפת" ולדבר על מעין כחמי זפת, כייש ולא צדי בכל הגרסאות.	
סחדר	3044 בראשית מ,י אישפני"ר espanir	כר אוכף	3034 בראשית לא,ד בשטי"ל bastel
להנץ, להתפתח	רש"י מתאר את התפתחות הצמח מפרח לפרי. לשם כך הוא משתמש במלה "סמדר" משיר השירים (ב,י"ג וט"ו; ז,י"ג) ובצרפתית espanir, להיפתח לגמרי.	כך כתוב ברוב כתבי-היד. כאחרים מהם קוראים את הצורה הקרובה בש"ט ואין הברל בנייהם (אולי basc יתר גדול מ- bastel).	
פת כסנין רקיקים	3045 בראשית מ,טז אובלידיש obledes	ויוכחו לברר	3035 בראשית לא,ל אפרובי"ר aprover
עוגות של בצק עדין. מעניין, שרש"י אינו מסביר כאן שום מלה מן הפסוק, אלא, כדי להורות על צורת הסלים שבפסוק, מביא עובדה מחיי יום-יום בצרפת, הלעז שייך לסיפור הזה.			ר' לעיל מס' 3021.
אחו ביצה	3046 בראשית מא,ב מריש"ק maresc	וחרצני פיוס	3036 בראשית לג,י אפיימי"ט apeiement
דקות דקות	3047 בראשית מא,ג טינבי"ש tenves	ברכת לשאול בשלום	3037 בראשית לג,יא שלודי"ר saluder
קנה צינור, גבעול	3048 בראשית מא,ה טודי"ל tudel	ברכת מרו"ן שלור"ד mon salud	3038 בראשית לג,יא רש"י רואה ב"מנחה" הזאת רק אות לברכת שלום הוא מתרגם קודם את המושג ואחר-כך את המלה שבפסוק.
בריאות בריאות	3049 בראשית מא,ה שייני"ש seines	עלות	3039 בראשית לג,יג אינפנטי"ש enfanteis
שדופת שדופת, מיובשות, שזופת	3050 בראשית מא,ו השלידי"ש hasledes	עלות שיש להן ולדות	כפי הנראה תואר (מלטינית infantix * או כדומה), המציין את החיה, היולדת ולדות.
קדים קרה	3051 בראשית מא,ו ביש"א bise	[דבתם] [דבה] דיבה, רכילות	3040 בראשית לו,ב פרלידי"ץ parlediz
רוח חזקה, קרה ריבשה	רוח חזקה, קרה ריבשה	מלשון parler "לדבר" עם סיומת קיבוצית: "מכלול דיבורים", וברכוי יש מן השלילה.	
		ויט לסטות	3041 בראשית לח,טז דיסטולי"ר destolir
		ככתביד אחד: דיסטורני"ר destorner.	

3052 בראשית מא,ו שייניש seines	בריאות בריאות	3060 בראשית מז,ו שלודייר saluder	יבכך לשאל בשלום
זורה על מה שכתוב כבר בפסוק ה'. כפי הנראה הלצו לא הופיע בכל כתבי־היד באותו מקום, כאלה בפסוק ה' ובאלה בפסוק ז'.		בניגוד לכרכה של פסוק י' (מס' 3037), שהיא כאמת כרכה.	
3053 בראשית מא,ז פוש"א fose	כוד חפירה	3061 בראשית מח,ו קרואיד"א charuede	כברת ארץ מלוא מחרשה (מה שמחרשה מספיקה לחרש במשך יום)
3054 בראשית מא,ט אינטינדר"א entendre	חשמע להבין	3062 בראשית מט,ו אישיריטייר esjareter	עקוד לכרות את גידי השוק
בצרפתי של ימיהבניים אין לפועל entendre המשמעות של היום "לשמע" — אז היו משתמשים לכך בפועל "ouï". הלה כמעט נעלם מהשפה מפני ששורשו צומצם לתנועה אחת: "ו".		3063 בראשית מט,יא קורייד"א corjede	שרקה עריס (שורה של גפנים המדולות על גדר הן יוצרות מעין סוכה)
3055 בראשית מא,יט בלושי"ש bloses	רקות בשר מחוסרות	3064 בראשית מט,יג מרק"א marche	חוף גבול, ספר
התואר blos ממוצא גרמני (bloss, ערום, גרוד, חסר) לא השאיר שרידים בצרפתי של היום. מענין, שכרמנית blossom הוא גם תואר הפועל במשמעות "רק".		3065 בראשית מט,יט טרציי"ש traces	עקב עקבות
3056 בראשית מא,מ גרנישוין garnison	ישק ציד, צידה, אספקה	גדודי גר יחזור אחרי המלחמה על עקבותיהם, כי לא ימותו ולא יילכדו.	כי לא ימותו ולא יילכדו.
המשמעות של המלה בצרפתי של היום "חיל-מצב" היא התפתחות בכיוון אחר של "ציד, מצודה".		3066 בראשית מט,כו אשומייל aosomeil	תאות גבול
3057 בראשית מג,טז דישנייר disner	צהרים ארוחת-צהריים	המלה, שמוצאה מהגזרון הלטיני summa ("שיא"), כפי הנראה מהמלה assumaculum, מצויה רק במקורות יהודיים (ר' מילונן של לוי, מס' 121).	
בעקבות שינויים בהרגלי האכילה של תושבי צרפת, disner הוא היום (מאז המאה הי"ט, עם הבדלים בין איזור לאיזור) ארוחת-הערב.		שמות	
3058 בראשית מד,ב מדרני"א maderne	(גביעי) [גביעי] מדרני"א (כוס הדורה)	3067 שמות כג, זונק jonc	גמא גומא
כוס ארוכה עשויה עץ משריש (כוס הדורה) ר' אה"ל מס' 1166.		3068 שמות כג, רושיל rosel	סוף סוף
3059 בראשית מה,ב מיישניד"א meisnede	בית בני הבית	דברי רש"י "הוא לשון אגם" קשים לפענוח, בעיקר לאוד הלצו וגם לאוד הפסוק של ישעיה, שהוא מביא,	
כמובן לא הבית עצמו (maison, meison) שמע על ההוצאות זיסקי, אלא "החבולה האנטישית" של הבית.			

- אבל יש גם במקרא "אגם" כמשמעות צמח (ירמיה נ"א, ל"ב).
- 3069 שמות ד', ככד פה
בלב"א balbe
ההרכה כתביד קוראים בלב"ו balbo (איטלקית?).
אולי מפני שבצרפתית נעלמה המלה כמשך ימי הכנים ההולפה כ"begue".
- 3070 שמות ה"ז, תבן
איסטובל"א estoble קשקש (הנשאר בשדה אחר הקציר)
בצרפתית של היום éteule, באנגלית stubble, בגרמנית Stoppel.
- 3071 שמות ה"ז, לבנים
טזילי"ש tiules רעפים
- 3072 שמות ה"ח, גרפים
ריטרייט retreat
היינו מצפים לצורה הכיטוני של הפועל, אך בכתבי היד נתגמס retreat או ריטרייט. לכן אני מציע retreat, וקשה לקבוע ורעום מתאים. לכן אני מציע לראות בלעז שם-רעם, המסור את משמעות העניין.
- 3073 שמות ז,א (נביאך) [נביא]
פרידיור"ר preideor פרקליט
לפי ברנין, המסתמך על רוב הגרסאות, preideor היא צורה חילופית של pleideor, "הטוען לפני בית הדין". לפחות כתביד אחד כתב פריקיר"א (=פריקיר"א) precheire, "מליץ ומטיף" (בחסות הנשוא), זה מתאים יותר לדברי הפירוש: "המכריז ומשמיע לעם דברי תוכחה". הגרסה "פרידיג"ר" שכתומשים (פרידיג"ר באחד מכתבי-היד) מושפעת מהגרמנית (Prediger).
- 3074 שמות ז,יט (אגמים) [אגם]
איסטנק"ק estanc אגם
- 3075 שמות ח,ב כנם
פידוליר"א pedoliere קבוצת כינים
שיך להלן ח"ג ומובא כאן לדוגמה של שם קבוצתי ביחיד המצביע על מכלול חיית מסיירת.
- 3076 שמות ח,ב צפרדע
גרינויליר"א grenoiilere
ההרכה כתביד יש דלי"ת במקום הרי"ש (אוחיות המתחלפות תכופות בכתיבה) ולפי זה גרס דרמסטטר (או ברנין) גרינויליר"א grenoiilede, כאותה משמעות. אך נראה יותר להתאים את שתי הדוגמאות, הלעז הזה והלעז הקודם. בכתביד אחרים מביאים צורה נגזרת מהלטינית rana ("צפרדע") ריינויליר"א reinoliere וכדומה.
- 3077 שמות ח,ה התפאר
ונטי"ר wanter להתפאר, להשתבח
ההבדל בין wanter ל-porwanter הוא, כפי הנראה, שהראשון מצביע על התפארות בלי סיבה סבירה, השני התפארות, שיש לה על מה לסמוך.
- 3078 שמות ח,ג כנם
פידוליר"א pedoliere קבוצת כינים
ר לעיל מס' 3075. למרות שרוב הגרסאות ב"ז, כרנין קרא כאן, כניגוד לשם, פידוליר"א pedoilede כמו שכתב לעיל grenoiilede גרינויליר"א.
- 3079 שמות ח,ז משליח
אינטיצייר"ר enticier לדרבן, לשטוח
- 3080 שמות ט,ח (חפניכים) [חפנים]
יילוני"ש jelones גלונים (מידות היוכבש)
בין המון הגרסאות בולטות האוחיות המכוונות לפענוח הגיל (או למלה קרובה כגון יילוני"ש, גלוני"ש, galons, jelons [כמו השם העברי]). שונה לגמרי הוא הנוסח פוייל שארכעה כתביד; כפי הנראה רצו לקרב את הלעז לגזרון poing ("אגרוף"), אבל מלה כמו poiil אינה ידועה. ייתכן, שרשיי הסתפק בהצבעה על מידה גדולה.
- 3081 שמות ט,ח פיה
אולבי"ש olves גחלים
שני הלועזים האחרונים אין להם ערויות ברורות וחדמשמעיות, אך שניהם מופיעים במקום זה בגלוסר של פריז, שיצא לאור בעריכת מ' למבר ו' ברנין.

לעז זה, הארוך מכל הלעזים שבפירוש רש"י על התורה, ואולי בכל פירושי רש"י, מיעד להסביר חריג תחבירי: שמשושי בשתי שלילות, המחזקות, ולא מבטלות, זו את זו. כפי שבכעבירית יש לנו "מבלי" ו"איך", היה אפשרי בצרפתית, כפי הנראה, לומר "מחסור של לא" במקום "מחסור" סתם.

מהומה
מבוכה, הלם
3092 שמות יד, כד
אישטורדישו"ן
estordison
רש"י אינו מתרגם את הפועל שבפסוק (וייהם), אלא מתרגם את הסברו שלו: "לשחן מהומה".

עופרת
עופרת
3093 שמות טו, י
פלום
plom

וילנו
התלונן (מלה)
במלה: קונן על
עצמו)
3094 שמות טו, כד
דיקומפליינש"ט שי"י
decompleinst sei

צורת היחיד לפי הנושא: "העם". רש"י מסביר, שהנפעל משמעותו חזרת, כלומר: הנושא מפעיל את עצמו. אינני יודע, מה מוסיפה הקידומת "de".

ברכה
שפע
3095 שמות טז, ה
פרישו"ן
foison
רש"י מסביר "לקטו לחם משנה": "בלקטתו היה נמצא לחם משנה", לא שלקטו יותר, אלא שהקב"ה השרה "ברכה" על מה שלקטו.

כפר
קפואה
3096 שמות טז, יד
ייליד"א
jelede

דק
דק
3097 שמות טז, יד
טינבי"ש
tenves
אין מקום כאן לרבים, ואולי לפנינו יחס-נושא.

ונמס
למתן, להפשיד
3098 שמות טז, כא
דישטימפרי"ד
destemprer

גד
כוסבר
3099 שמות טז, לא
אלינדר"א
aliendre

מסתולל
לכבוש
3082 שמות טז, יז
קלֶ'י"ר
chalchier
משמעות ראשונית של המלה: "לדרוך, לרמוס" וכהשאלה "לרכא, לדרוף".

ירק
ירדור"א
3083 שמות יט, טו
werdure
ירק (צמחייה ירוקה)

שלשת
קבוצה של שלושה
3084 שמות י, כב
טרעיינ"א
terceine

שבעת
שטייני"א
3085 שמות י, כב
seiteine
קבוצה של שבעה המלה העברית אינה מופיעה כאן במקרא (אלא ר' להלן מס' 3089); היא ניתנת לדוגמה מקבילה ל"שלשת".

פרסה
כף רגל
3086 שמות י, כו
פלנט"א
plante

משקוף
משקוף
3087 שמות יב, ז
לינט"ר
lintier
בצרפתית של היום linteau (החלפת הסימט).

פסח
פסח
3088 שמות יב, יא
פסק"א
paske
אפשר גם לקרוא פסק"א pasche, אך גברה בצרפתית הצורה paske, או ככתב המקובל pasque, כגלל הצפעות צדדיות. רש"י רומז כפי הנראה לפועל הצרפתי passer ("לעבור") או לשם passage ("מעבר"), שמשמעותם תואמת את הסברו האטימולוגי, כמו "פסח" ו"פסע" בעברית.

שבעת
קבוצה של שבעה
3089 שמות יב, טו
שטייני"א
seiteine
ר' לעיל מס' 3085.

נבכים
לחוצים, דחוסים
3090 שמות יד, ג
שיר"ץ
serez

המבלי אין קברים
ש"י פו"ר פיילנצ"א ד"י נו"ן פושי"ש
3091 שמות יד, יא
se por feilance de non foses
האם בגלל מחסור של לא קברים

ארגז קופסה	3109 שמות כה, י אישקרי"ץ escrin "יושב על שוליו", כלומר בלי רגליים.	תבל לכמוש, לנכול	3100 שמות יח, יח פליי־שטרייך fleistrich
מענשה צורפים מולחמים	3110 שמות כה, יח שולדי"ץ soldez רש"י מסביר קודם, כיצד לא נעשתה המלאכה: על-די הלחמה.	קנא	3101 שמות כה, יח אינפרינמיניט enprenment חרוך-אף הלעו אינו מתרגם אח קנא, אלא אח מושג הקנאות: "כל לשון קנא אינפרינמיניט בלעז". ראה להלן מס' 3217.
מקשה עשוי כהכאה	3111 שמות כה, יח כטידי"ץ batediz כפי שנאמר לעיל, אפשר לכתוב גם bardiz (בטדי"ץ) כרוב כתבי-היד, משום אילמותה של ה-d.	מעלה מדרגות	3102 שמות כ, כג אישקילוניש eschelons
דרך הצורפים להלחים	3112 שמות כה, לא שולדי"ץ solder ר' לעיל מס' 3110.	פצע פציעה	3103 שמות כא, כה נבדרור"א navdure כתבנו בלי יו"ד לפני הדל"ת, כי כך הוא בכל הגרסאות. וייתכן, שלא היה מקום ל-e, כי ה-d בצרפתית הייתה אילמת בתקופה ההיא או כמעט אילמת.
מקשה עשוי כהכאה	3113 שמות כה, לא כטידי"ץ batediz ר' לעיל מס' 3111.	חבורה כתם	3104 שמות כא, כה טי"א taje
[גביעיה] גביעים	3114 שמות כה, לא מדריני"ש madrins בעצם כוסות ארוכות וצרות (ר' אה"ל מס' 1166). אפשר גם לקרוא מדריני"ש madernes.	חבטה מכה	3105 שמות כא, כה בטדור"א bardure ר' מה שנאמר לגבי navdure באותו פסוק לעיל (מס' 3103). אבל כאן כתבי-יד אחד נתן בטדור"א batedure. רש"י מסביר פעמיים אח המלה "חבורה" אחת לפי העברית ("כתם") ואחת לפי תרגום אונקלוס ("משקופי").
[כפתוריה] [כפתורים]	3115 שמות כה, לא פומיל"ש pomels (כדורים לנוי מסביב לקנה) רש"י מתאר אח הכפתורים "כמין תפוחים" ומתרגם בהתאם, כי pomels מוצאו מהמלה "תפוח" pome(pomme).	קצים פירות של קרדה (=קרץ).	3106 שמות כה, כה קרדוניש chardons ר' אה"ל מס' 110.
משקדים	3116 שמות כה, לג ניילי"ך neeler לגפר (לכצע תצריב כאמצעות גפרית)	תונה לקנטר	3107 שמות כב, כב קונטרליי"ך contralier ר' אה"ל מס' 671. בלעז שלפינו חלה דיסימילציה (בידול) לעומת contrarier.
[מלקחיה] [מלקחים]	3117 שמות כה, לח	ידבנו מתנה	3108 שמות כה, ב פרישני"ט present

מכבר כברה	3127 שמות כזד, קריבל"א crible	צכת טנילי"א tenalic יש גרסאות עם סימן ריבוי: טנייל"ש tenalies.
קונדסין יחדות. כלתסאות	3128 שמות כזי, פל"ש pals	3118 שמות כה, לח [מחתתיה] [מחתות] פוישידויד"א דלי, כלי שאיכה puiseidoire
אונקליות צירים	3129 שמות כזי, גונ"ש gons	מסחבר. שכן המשמעות המקורית של המלה, המצינת כאן "מחתה". כלומר כלי לחתות גחלים ולנקות את האפר. האל"ף מופיעה בכל הגרסאות.
כהונה שירות	3130 שמות כג, שיריינטריא"ה serjentrerie	3119 שמות כזא, פיישי"ש feises חגורות של חשי פסים, רצועות
טינר חגורה	3131 שמות כהד, פורציני"ט porceint	רשי מסכיר את "מעשה חושב" של ירעות המשכן: "אריגה כשני כותלים, פרצוף אחי מכאן ופרצוף אחז מכאן" בהצבעה על חגורת של משי, שהיו מייצרים בזמנו כשיטה רומה.
תשבץ משכצות	3132 שמות כהד, קשטונ"ש chastons	ללא לצול"ש laçols ללא שרוכים, ולאות
מצנפת שביס עשוי רשת	3133 שמות כהד, קריפ"א coife	3121 שמות כזי, פירמייל"ץ fermeilz ר אהיל מס' 1758.
אצילים מרפקים	3134 שמות כהז, קודי"ש codes ר אהיל מס' 2414.	עמדים 3122 שמות כזט, אישטניבי"ש עומדות, ערוכות בעמידה estantives צורת הנקבה, כפי הנראה, כהתאם לחרגום הצרפתי של "קרישים" planches.
דה"מ שרשרת (מיכלים לקטורת)	3135 שמות כהזד, אינצינשייר"ש encensiers	ברחים 3123 שמות כזכז, אישבר"ש esbars מוטות
הלעז אינו בא לחרגם את המלה "שרשרת", אלא, כדברי הפירוש: שלשאות "מעשה עבת, מעשה קליעת חוטין... כאותן שעושים לצרדסקאות שקורין אנצינשייר"ש בלע"ז" בניגוד לשרשרות של דליים, שהן "מעשה נקבים וכפלים".		לדשנו 3124 שמות כזג, אישצינדרי"ד escendrer לפנות את האפר לפי כמה גרסאות אפשר גם לקרוא רישצינדרי"ד descendrer באותה משמעות.
משפט הוכחה	3136 שמות כהזט, דיריינמיני"ט dereisnement	3125 שמות כזג, דייל wadil [יעיז] [יעים] יעה, מגרפה
לפי דברי רשי "משפט" מצביע כאן על כך, שהחושן מבהיר את הצדק בין שני בעלי-דמים וכדומה. כמשמעות זו היינו מצפים לצורה רשושינמיני"ט desreisnement, אך כפי הנראה נפלה השי"ן (מחמת ריסימילציה:?)		3126 שמות כזג, קרציני"ש crocins [מזלגתיו] [מזלגות] ורים, אנקולים

כדיהי הזה יש הרבה ספקות, גם מבחינה בלשנית גם מבחינת המשמעות. ר' אה"ל מס' 1194.	גבול גבול, קצה	3137 שמות כח, כב asomeil
שד רשח	3147 שמות לא, י lacediz בגדי כהונה "היו ארוגים במחס עשירים נקבים נקבים", כלומר מעץ תחרים.	3138 שמות כח, מא gant "ובלשון לעז כשממנן אדם על פקידת דבר נוחן השליט כידו בית יד של עור שקורין גניט בלע"ו. [קורין לאותה מסייה ריישטי"ר] (מה שבאריחיים חסר בדפוס ראשון של פירוש רש"י).
יחפרקו לפרוק	3148 שמות לב, ג descharzier	3139 שמות כח, מא rewestir ריישטי"ר להלכיש, להסמין כשני כתבי-יד יש גרסה הקרובה לצורה אינישטי"ר inwestir, שהוא המונח המקובל עד היום להסמכה תגינית.
דה"מ בחרט תצריכ שחור	3149 שמות לכ, ד neel	3140 שמות כט, יג teile טייל"א קרום
חרות לחתוך, לפסול	3150 שמות לב, טז enteilier	3141 שמות כט, יג ebdes איברי"ש סרעפת ר' אה"ל מס' 2084.
[נרות] (נרתיח) מנורות	3151 שמות לה, ד loces	3142 שמות כט, כ tenrum טינרו"ם חסוחס (שבאוזן) הכונה לחסוחס מכוסה עור, ולדברי רש"י מדובר ב"אמצע".
מראת מראות	3152 שמות לח, ח miredoirs	3143 שמות כט, כז wenteler וינטילי"ר תנופה להניף
ירקעו למתוח	3153 שמות לט, ג estendre	3144 שמות לו, ז loces לוצי"ש נרת מנורות הכלים, שבהם שמים את השמן, להבדיל מן הלהבות צצמן. חסר בדפוס ראשון.
יש גרסה אחת בכתבי-יד, אטאנכי"ר, ולפיה מופיע בדפוס ראשון: אטינביר; אם זו הגרסה הנכונה, יש לקרוא atenvir ("להדק").		
ויקרא		
אשה אש, מוקד	3154 ויקרא א, ט foede	3145 שמות ל, לד gome גומ"א נטף שרף (של אילן)
כסלים (השרירים) הפנימיים של הירך	3155 ויקרא ג, ד flancs	3146 שמות ל, לד theriake תרייק"א נטף תריאקה תרופה, שהייתה עשויה כפי הנראה משורף-עץ. אך

- 3156 ויקרא ג,ד
לונביל"ש lonbels
חננים
חלק הבטן שבאיזור
הכליות
- 3157 ויקרא ג,ד
איברי"ש ebres
(ה)יתרת על הכבד
סרעפת
ר' אה"ל מס' 2084. גם כאן יש גרסאות כדל"ת.
- 3158 ויקרא ד,לה
פואיילי"ש foeciles
(אשי) [אשים]
מוקדי אש
- 3159 ויקרא ו,כא
אישקורימיני"ט
escurement
רשי" רצה להסביר את המשמעות של הפועל "מרק"
ואומר, שזה ניקוי על-ידי סילוק כל הלכלוך, שבלע
החפץ (כחוסיופו את הקידומת es לפרעל (curer).
- 3160 ויקרא יג,ג
פלנט"א plante
פרסה
כף רגל
- 3161 ויקרא יא,יא
מושק"רונ"ש
moscherons
יבחושוין
יכתושים
רשי" מביא את דברי מדרש תורת כוהנים, שלפיהם
המליח"אל בפתוק "ואת נבלתם תשקצו" באה לאסור
סוגים מסוימים של חרקים.
- 3162 ויקרא יא,טז
אושטוי"ר ostoir
נץ
נץ גדול
בכתב-יד אחד כתוב אשפרוי"ר (צ"ל: אישפרוי"ר
(esparwier); זה כפי הנראה תיקון מאוחר, המביא
שם עוף יותר מצוי, והם דומים מאוד זה לזה. ר'
אה"ל מס' 1683, 2088.
- 3163 ויקרא יא,יז
צואיטי"ש çuetes
כוס
כוס (עוף לילי)
לא ברור לי, למה הלעז בצורת הריבוי.
- 3164 ויקרא יא,יז
יב"ן javan
ינשוף
לילית
המלה javan הפכה בצרפתית של היום, בדרך של
אטימולוגיה עממית, ל-chat-huant. רשי" מביא את
- שני הלעים לתרגם את שני שמות העופות העבריים,
אבל נראה, שאינו מכריע איה מחאים לראשון ואיה
לשני. ר' אה"ל מס' 72-73.
- 3165 ויקרא יא,יח
קלכ"א שורי"ץ chalve soriz
תגשמת
עטלף
- 3166 ויקרא יא,יח
טלפ"א talpe
תגשמת
חפרפרת
חסר ככתב-יד במקום זה (ר' להלן מס' 3176).
- 3167 ויקרא יא,יט
ציגרינ"א cegóine
חסידה
חסידה
צורת זו של הלעז עדיפה על cigónie. כפי שרשמתי
באה"ל מס' 1677.
- 3168 ויקרא יא,יט
הירו"ן heron
אנפה
עגור
חסר בדפוס ראשון.
- 3169 ויקרא יא,יט
הירופ"א herupe
דוכיפת
דוכיפת
המלה huppe בצרפתית של היום, מלטינית upupa,
הושפעה מן הפועל heruper ("להסתמר"), כי
הדוכיפת מצטיינת בהסתמרות כרובלחה. באה"ל מס'
2191 רשי" מתרגם "דוכיפת" בלעז אחר ("טווס"
בר"), אך אולי זה השם העממי של אותו העוף.
- 3170 ויקרא יא,כא
דה"מ ממעל לרגליו
לנגושט"א langoste
ארבה
רובים מכתב-יד קוראים את הצורה המקבילה
לאושט"א laoste; זו, כפי הנראה, נגזרת כמישרין
מהלטינית locusta, ואילו langoste נתקבלה
בצרפתית דרך הפרובנסלית.
- 3171 ויקרא יא,כט
מושטיל"א
mostoile
חלד
סמור (טורף לילי קטן
מן היונקים)
- 3172 ויקרא יא,כט
פריי"ט froit
צב
קרפדה
שני הלעים האחרונים מופיעים בכתב-יד
בגרסאות שונות ומשונות. כפי הנראה נשכחו שמות

(מחית)[מחיה] החלמה	3183 ויקרא יג,כד שיינימינ"ט seiniment ר' לעיל מס' 3180.	החיות האלה בדורות שאחרי רש"י. במקום froit קוראים בשלושה כחבייד בוט"ו (צ"ל בו"ט bot), שם אחר לקרפדה, ובשניים טרטוגיא tartuge או משהו דומה, כלומר "צב".
צהוב צהבהב	3184 ויקרא יג,לז אורבל"א orable חסר בדפוס ראשון.	3173 ויקרא יא,ל היריצו"ן herison ר' אה"ל מס' 218.
אדם אדום אדמוני	3185 ויקרא יג,לט רו"ש ros	3174 ויקרא יא,ל ליישרד"א leiserde
שפם שפם	3186 ויקרא יג,מה גירנו"ן gernon	3175 ויקרא יא,ל לימצ"א limace
ממארת דוקר	3187 ויקרא יג,נא פוינינ"ט poiniant	3176 ויקרא יא,ל טלפ"א talpe
תנוך חסחוס	3188 ויקרא יד,יד טינרו"ם tenrum ר' לעיל מס' 3142.	3177 ויקרא יא,מב אישקרבו"ט escharbot
יקצע לכרסם, לגייץ	3189 ויקרא יד,מא רודוני"ר rodonier	3178 ויקרא יא,מב צינפיי"ש cenpiés נדל, מרבה-רגליים (מלה במלה: מאה רגליים)
תפוס של סרגא שלד-אוכף	3190 ויקרא טו,ט ארצו"ן arçon	3179 ויקרא יג,ב טי"א taje כהרת כתם
אוכף מושב-אוכף	3191 ויקרא טו,ט אלר"ש alwes	3180 ויקרא יג,י שיינימינ"ט seiniment (מחית)[מחיה] החלמה
(רצונכם) [רצון] פיוס	3192 ויקרא יט,ה אפיימינ"ט apieiment	לדעת רש"י מנצל בהסכרת התפרצות הצרעה את ימריה-הצלילים בין שני גורזנים רופניים, של sanus ("כירא") ושל sanies ("מוגלה"), ומתוך כוה את השמוש במלים "מחיה" ו"חי" כשמוזכר בפצע מוגלתי.
רכיל ריגול	3193 ויקרא יט,טז אישפיימינ"ט espiement	3181 ויקרא יג,כג רטייריא retreire לכורץ
רש"י מסביר את הביטוי "לא חלך רכיל [שהוא קושר עם המלה "רגל"]" בהצביעו על קשר חזמה, שיש לדעתו בין espier ("לרגל") ובין אק (דגל). הלעז חסר בכתב-היד.	3194 ויקרא יט,ט מישטי"ר mester חסר בכתב-היד.	3182 ויקרא יג,כג רטייריימינ"ט retreiment רש"י מסביר קודם את המושג ואחר-כך מתרגם את המלה.
100 לערכב		

על הדעת. מוצא המלה jode מהגרמניה על הדעת. מוצא המלה jode מהגרמניה ("אינד").	כנש פליישטריי"ר fleisstrir לכמוש, לנבול כוונת רש"י כפי הנראה לומר, שהחוטם איבדו את מהותם, מפני שהם שזורים כלי היכר צמר ופשימים יחזרו. הלעז חסר בכתיב-היד.
שחפת 3205 ויקרא כו, טז אנפוליי"ש anpoles ברעות (תפיחות בעור, מלאות נוזלים)	

במדבר

על ידו ברוחחו 3206 במדבר כז, אי"ן שו"ן איש"א en son aise התרגום המוצע מחאים למשמעות המלה aise בצרפתית של היום. רש"י כפי הנראה הרגיש במשמעות זו: היא נובעת ממקור המלה (לטינית adjacens, "המונח ליד"), אבל המלה עברה לציין את כל החלל הנמצא בצד האדם, שידו מגעת אליו, ומכאן את יכולתו לנע כתוכו כחופשיות. לכן רש"י משתמש בפירושו בכיטורים: "מקומו", "רוח של צד", "סמוכה לו לכל הרשט ידו".	קעקע תקוע גבן בעל גבות ארוכות וסבוכות
3207 במדבר ד, ט לוציי"ש loces כפי שרש"י מדגיש בשמות לה, יד מדובר כאן בכלי הקיבול של השמן (ראה לעיל מס' 3144 וכן מס' 3151).	קעקע תקוע גבן בעל גבות ארוכות וסבוכות
3208 במדבר ד, יד דו"ל wadil ר' חיאורים נוספים של הכלי ברש"י על שמוה כו, ג, ועל חגיגה כ. (אה"ל מס' 1093).	3197 ויקרא כא, כ טייל"א teile דה"מ דק קרם
3209 במדבר ו, כג דישנ"ט disant כמו בהרכה מקומות אחרים, רש"י מבחין הכחשה חמורה בין הציוד הרגיל לבין צורת המקור, כמו כאן, שמסבירים אותה בדרך כלל כציוד חגיגי ומחולט. אולם תרגומו הקבוע של צורה זו בפועל בעל סיומת -ant, וכן פירושו "לשון הוזה" (למשל דברים א, טז) אינם מאשרים דעה זו. השערתו היא, שרש"י רואה	3198 ויקרא כא, כ פרוניל"א prunele דה"מ תבלל אישון
	3199 ויקרא כב, יט אפיימיני"ט apieiment (רצונכם) [רצון] פיוס
	3200 ויקרא כב, כב וירא"ה werue יבלת יבלת
	3201 ויקרא כג, ח שייטיני"א seiteine שבעת קבוצה של שבעה
	3202 ויקרא כג, יד גרניי"ש graneis הדבר היחיד, שהוא ברוד בלעז זה, הוא, שהוא נגזר מלטינית granum ("זרע, גרעין"), אבל קשה לרדת מן הגרסאות השונות, מה היא הנכונה, ומכאן גם את הפירוש המדויק.
	3203 ויקרא כו, יג קוניונגל"א conjongle מטת חיבור, כבל
	3204 ויקרא כו, יג ידו"ש jodes בכתיב-היד אפשר (בלי ודאות) לקרוא את שני הלעזים הנ"ל. ברפוסים ובאחד מכתבי-היד: "כיל"א cheville ("יתד"), שאולי הוא יותר מתקבל

3217 במדבר יא, כט המקנא אתה לי
אינפרינמינט enprenment חרוץ-אף
שם הפעולה של הפועל enprendre. שאחד ממובניו
הוא "להחלק (אש)". אולם נראה, שרשי תופש
לשון אחרת, באמרו "אוחז בעובי המשא". אולי
"לקחת (חלק) בתוך [ענין]". ובהשאלה "להתערכ
במרוץ".

3218 במדבר יד, לו דכה
פרלידייץ parlediz דיבור, רכילות

3219 במדבר יד, מד ויעפלו
אינגרייש engrés עזי-זרוח
משמעות הלעז ברורה והולמת את הענין. רק קשה
להתאים את התרגום, שהוא תואר, למקור, שהוא
פועל. אולי יש מקום לראות כאן רמז למלה engrés
אחרת, מלטינית ingressus, במובן "נכנס".

3220 במדבר טו, כ חלה
טורטי"ל tortel עוגה עגולה

3221 במדבר טו, לה דה"מ רגום
פיישני"ט feisant בעשותו

3222 במדבר טו, לה דה"מ רגום
אלנ"ט alant בלכתו
כשני הלעזים הנ"ל אין בכלל תרגום הדיבור
המחחיל, אלא ציין צורתו הדקדוקית. ר' לעיל מס'
3209.

3223 במדבר יז, ג מרודדים
טינכי"ש renves דקים

3224 במדבר יז, ד וירקעום
אטינכירינט atenvirent הירק

3225 במדבר יז, כה (תלונתם) [תלונת]
מורמרדייץ murmurdiz קול תלונת
רשי"י רואה כנראה ב"תלונתם" שם קיבוצי המורה
על תלונת הרכה בלשון יחיד, בניגוד ל"תלונתם"
ול"תלונותיהם".

כצורת אלה מה שקוראים בדקדוק הצרפתי
gérondif, כלומר פעולה משנית המלווה פעולה
עיקרית ("בעשותו"). כך "זכור את יום השבת לקדשו
ששת ימים תעבוד", משמעו: "בזכורך את יום
השבת...תעבוד" זה מה שאמרו חז"ל, שהמצודה
"זכור" שייכת לכל ימי השבוע. וגם כאן: "כה חברכו
את בני ישראל אמור (היינו: באמרכם) להם".

3210 במדבר ח, ד מקשה
בטידייץ batediz מיועד להקשה
תיאור עיבוד המחכת לעשיית המנוחה, בלי כל חיבור
ההרכבה, אלא בעיצוב עשה הזהב במכות קודנס (ולפי
חז"ל אף בחיתוך החומר העדף).

3211 במדבר יא, ה קשאים
קוקומברי"ש קישואי גינה (בלשון
cocombres הדיבור: מלפפונים)

3212 במדבר יא, ה אכטחים
בדטיקי"ש bodekes אכטיחים
כפי שצינתי (אה"ל מס' 1369) המלה הצרפתית
המלה העברית שייכות לאותו מקור.

3213 במדבר יא, ה חציר
פוריל"ש porels כרשים (ירק מאכל)

3214 במדבר יא, ז גד
אליינדר"א aliendre כוסבר

3215 במדבר יא, ז בדלח
קרישט"ל cristal בדולח
חסר כרפוסים המדעיים (ברלינר, שעועל).

3216 במדבר יא, ח שטו
אישכניי"ד esbancier להחבר
(אולי esbanier)

כזונת רשי"י לפרש "לטייל להנאות", כי לא היה שום
טורח בלקיטת המן. בהרגלו רשי"י נמנע מלהתרגם את
צדח הפועל אלא מתרגם את שם הפועל. אי-אפשר
להכריע בין שתי הצורות (esbanier או esbanier),
כי אף רשי"י כותב בתעתיקו יותר משתי יוד"ן
רצופות.

שם-העצם "חא", הוא המשך הכניין הראשי, אבל אחרי שכירת הקורים הישרים לצדדים ובשיפוט. כן "חתאו" מורה על שכירת קו הגבול לצדדים.

3226 במדבר כא, ד ותקצר נפש העם אינקרו"ט לור"ר encrot lor נמאס להם חסר ברפוס ראשון.

דברים

3235 דברים א, טז שמע אודנ"ט odant בשמעם ר' לעיל מס' 3209. בכתב-יד אחד קוראים: אואנ"ט oant ובשניים אוינינ"ט (צ"ל אוי"נט oiant), צורות מאוחרות יותר.

3227 במדבר כא, ה קצה אינקרייש"ט encreist מואסת, בוחלת חסר ברפוסים המדעיים. ר' לעיל מס' 3023 ולהלן מס' 4188.

3236 דברים ד, כד קנא אינפרינדר"א enprendre לכעוס ר' לעיל מס' 3217. בכמה כתב-ידי יש גרסאות שונות מאותו גזרון: אינפריניר"א enpreniere ("כעסן"), אינפרינמינ"ט enprenment ("כעס, חרוץ-אף").

3228 במדבר כא, ח נס פירק"א perche מוט

3229 במדבר כג, כז וקבתו מלדיר"ש לור"י maldiras lui תקלל אותו רש"י רצה להבדיל בין "וקבתו ליי" (לעיל, פסוק יג) לבין "וקבתו ליי", בקבעו, שהראשון ציור והשני עתיד.

3237 דברים ט, כא טחון מולנ"ט molant בטחנו ר' לעיל מס' 3209.

3230 במדבר כד, יז דרך דישטיני"ט destent מזנק אחרי שנמתחה (tendre) הקשת, המיתר משתחרר החץ נורה: זו הפעולה שרש"י, כפי הנראה, מתכוון לתאר.

3238 דברים יג, ו סרה דישטולוד"א destolude מעוותת רש"י מביא מלה צרפתית, שהיא כינוי במשמעות של שם פעולה ("דברים מעוּוּתים, עיוות").

3231 במדבר כד, יז וקרקר פורייר"י forjier לנקב, לקדוח רש"י קושר את הפועל "קרקר" עם השורש "נקר" (לעשות חור), ובכך לקלקל ולהשחית אדם או חפץ.

3239 דברים יג, ז יסיתך אמיטר"א ametra ישיא, יפתה יש גרסאות בח"י ונו"ן: אמונטר"א amontra ("ידריך, יצביע").

3232 במדבר כה, יא (קנאתי) [קנאה] אינפרינמינט enprenment חרוץ-אף ר' לעיל מס' 3217.

3240 דברים יג, ז מחקה אפיקייד"א afichiede דבוקה

3233 במדבר לד, ו איים אישלי"ש isles ברפוסים קוראים צודה משוחררת לפי הלטינית (insulas).

3241 דברים יד, ה אקו אישטיינבוק"ק esteinboc אקו, יעל-סלע

3234 במדבר לד, ז תא אפינדייץ"ק apendiz ציע

3242 דברים יד, ו פרסה פלנט"א plante כף רגל

רש"י מסביר את הפועל "חתאו" המצר רק כאן בפסוקים ו' ח' ולא כשום מקום אחר במקרא, על-פי

תשמע להביץ	3253 דברים כח, מט אינטינדר"א entendre	תנשמח עטלף	3243 דברים יד, טז חלב"א שורי"ץ chalve soriz
התמכרתם את עצמכם	3254 דברים כח, טח אי פורוינדרי"ץ וו"ש ותמכרו את עצמכם e porwendrez wos מסתבר, שרשי רואה בקידומת por סימן השווה להחליטת המעשה.	דוכיפת דוכיפת	3244 דברים יד, יח הירופ"א herupe ר' לעיל מס' 3169.
התחברך יכרך את עצמו	3255 דברים כט, יח כינדיר"א שי"י bendira sei	זרע עצם השכם	3245 דברים יח, ג אישפלדון espaldon
[קנאהו] (קנאו) חרון-אף	3256 דברים כט, יט אינפרינמני"ט enprenment	שמר כשמרכם	3246 דברים כז, א גרדנט gardant ר' לעיל מס' 3209.
דשא מכלול	3257 דברים לב, ב אירבידיץ erbediz מעשב, העשבים	קדחת (כלומר קדחת)	3247 דברים כח, כב מלווי"ד malweid מחושים (קדחת)
פתלחל מפוחלים, מסוככים	3258 דברים לב, ה אינטורטילי"ץ entortiliez צורת הרבים בשל המשמעות הקיבוצית של המלה "דור", או שיש לפנינו יחסת-נושא.	זו (מלווי"ד) הגרסה של כתב-יד אחד. עוד אחד נותן מלאין (קרי: מלני"ט malant, פצע). רוב כתבי-היד גורסים מלו"י (צ"ל מלווי"י malwei), צודה מאוחרת של malweid, וכדומה.	
חמר ייני	3259 דברים לב, ד רינו"ש winos ר' להלן מס' 4120.	חרחר התחממות, התייבשות	3248 דברים כח, כב אישרדימיני"ט esardement
אמן חינוך	3260 דברים לב, כ נורטור"א norture	שדפון חום	3249 דברים כח, כב השל"א hasle
הסגידים למסור, להסגיד	3261 דברים לב, ו דיליברי"ד delivrer	ירקון כרכום	3250 דברים כח, כב קר"ו cro
עצור ועוזב שולט	3262 דברים לב, ו מיינטינני"ט meintenant	הכונה היא כפי הנראה למין צהבת, שכעקבותיה מתכרכמות פני החולה.	
עצור נשלט	3263 דברים לב, ו מיינטינו"ד meintened	תמהון עילפון, הלם, מבוכה	3251 דברים כח, כח אישטורדישו"ן estordison
עזוב מחוזק	3264 דברים לב, ו אינפורציי"ד enforcied	שמה עילפון, הלם, מבוכה	3252 דברים כח, לז אישטורדישו"ן estordison
לכיו"י "עצור ועזוב" באמצעות לעז, שאפשר לקרוא			

רש"י רצה כאן להסביר את צורת ההתפעל שביסוד המלה "מדברות" (עם דגש חזק בדל"ת כמו "מדבר", במדבר ז, פט): ה' מדבר עם עצמו והנביא שומע, כי אין זה לפי כבודו לדבר אל אדם, והקידומת "por" מוזהה אצל רש"י עם ההתפעל.

3267 א דברים לג, כה דה"מ וכימין
דבאך

אישקורונ"ט escoront ינהרו, ישפעו
סכידה גם הקריאה אישקורונ"ט escorant
("נהרו, שופע"). רש"י ראה ב"דבא" גזרון קרוב
ל"זוכ" ומפרש, שארצות כל הארצות יזוכו לארץ-
ישראל.

אחזו, לפי הגרסאות השונות, מיינטינ"ט
meintenant או מיינטינדור meintenedor
("שולט, מושל").

3265 דברים לב, מא
פלנדור plandur
כפי הנראה מילחישעטנו, שמקורה מ-flanbre,
flame ("להבה") ומ-splendur ("התנצצות").

3266 דברים לב, מא
יושטיצ"א justice
משפט
ענישה

3267 דברים לג, ג
טי"ש פורפרלידוריי"ש דיבורין (עם
עצמך) tes porparledures
מדברתיך

דעת

אתר לימודי יהדות ורוח

www.daat.ac.il